

COMUNICAT DE PREMSA

És amplament acceptat que el Producte Interior Brut no mesura els aspectes més essencials per a la qualitat de vida d'un país, ni té en compte la pèrdua o la degradació dels recursos naturals, ni propis ni d'altres llocs que es puguin emprar. Entre les diverses alternatives que s'han proposat durant els darrers anys destaca la de petjada ecològica pel seu gran potencial comunicatiu. En efecte la petjada ecològica tradueix el concepte de sostenibilitat a una única xifra, comparable al llarg del temps i respecte altres països del món. La seva ampla acceptació internacional va fer que l'Associació per a la Defensa de la Natura (ADN) promogués el seu càlcul a Andorra, per primera vegada l'any 2005, amb dades de l'any anterior.

Enguany, l'Associació per a la Defensa de la Natura ha renovat i actualitzat aquella primera aproximació de l'any 2004 i ha calculat la petjada ecològica d'Andorra per a l'any 2008.

El projecte ha comptat amb el patrocini de la Comissió Nacional Andorra de la UNESCO i la col·laboració del Ministeri de Medi Ambient i Ordenament Territorial del Govern d'Andorra. El càlcul ha estat dirigit i coordinat pel Sr. Josep Maria Mallarach, professor de polítiques ambientals de la Universitat de Girona i membre de la Comissió de Polítiques Ambientals de la UICN i el polítòleg i sociòleg andorrà Albert Gomà Sala s'ha encarregat de dur-lo a terme.

La presentació dels resultats es durà a terme el dimarts 22 de desembre al Centre de Congressos d'Andorra la Vella a les 19h. L'acte compactarà amb la participació del Sr. Joan Peruga, President de la CNAU, la Sra. Carolina Motwani Boix Presidenta d'ADN, el Sr. Albert Gomà Sala, encarregat del càlcul i el Sr. Josep Maria Mallarach coordinador i director del projecte.

El càlcul de la Petjada Ecològica d'Andorra s'ha dividit en quatre fases: l'estimació de la població real del país (Indicador de pressió humana), el subministrament ecològic (capacitat bioproductiva), la demanda sobre la natura (petjada ecològica) i l'ajustament de la metodologia del càlcul a les especificitats andorranes (càlcul ajustat).

El primer pas ha estat calcular quina és la població real d'Andorra (indicador de la pressió humana), entesa com el nombre de persones que hi ha diàriament al país, la qual s'ha calculat a partir de les dades de població censada, de treballadors fronterers, de turistes i de visitants. **La població de fet d'Andorra el 2008 és d'unes 116.553 persones, mentre que el 2004 era de 123.401**

. La davallada de la població real del país s'explica per la reducció del nombre de visitants i turistes.

La capacitat bioproductiva d'un territori equival a tot allò que podem obtenir de la terra sense fer-la malbé. Es a dir, equival al proveïment ecològic, i correspon a la superfície productiva disponible per habitant sense que el territori pateixi un deteriorament. La capacitat bioproductiva d'un país és la suma de totes les seves àrees que tenen productivitat natural, per exemple les pastures, els conreus, el sòl forestal, etc., expressades en hectàrees. Atès que es considera que cal reservar un mínim del 12% del territori per a la conservació de la biodiversitat, **la capacitat bioproductiva d'Andorra és de 0,08 hectàrees per habitant**, és a dir, d'1 hectàrea per cada 12 habitants. Aquest valor tan petit és la capacitat de producció biològica per càpita utilitzable d'Andorra tant el 2008 com al 2004.

El càlcul de la petjada ecològica comprèn tots els productes consumits a Andorra, els quals s'han agrupat en les categories següents: productes basats en animals (aliments i no aliments), aliments basats en productes vegetals, fibres vegetals (no fusta), productes d'origen vegetal (no fibres, no aliment), fusta, productes químics, manufacturats minerals no metàl·lics i productes metàl·lics. La petjada de cada producte (mesurada en hectàrees per habitant) s'ha calculat, respecte a l'àrea bioproductiva corresponent, a partir del consum net i la producció global de cada producte. També s'ha calculat la petjada de l'energia consumida: electricitat, gasolina, gasoil (tant el d'ús domèstic com l'emprat per a la locomoció), butà, propà, carbó vegetal i llenya, així com l'energia incorporada a les importacions.

La petjada ecològica d'Andorra el 2008 és de 5,16 hectàrees per habitant. Aquesta és la

superfície necessària per a produir els recursos que consumim i absorbir els residus que generem. EI

2004 la Petjada ecològica d'Andorra era de 4,77 hectàrees per habitant.

Per tant, ha augmentat un 8% en els darrers quatre anys.

Amb un consum per càpita de 5,16 ha globals per habitant, la població d'Andorra requereix d'una àrea d'unes 601.500 ha **per satisfer el seu consum actual**. Com que la superfície d'Andorra és de 46.770 ha, la

població andorrana utilitza, ara mateix,

els recursos generats en

una àrea 13 vegades més gran que la de la seva superfície política. Si tota la població del planeta (6.476 milions de persones) visqués com ho fem, de mitjana, nosaltres, necessitaríem 2,5 planetes Terra.

És evident, doncs, que el model andorrà està lluny de ser sostenible i equitatiu, vist en perspectiva global.

La petjada ecològica mitjana mundial és de 2,7 hectàrees globals per habitant (gha/h). La petjada ecològica d'Andorra, 5,16 gha/h., és de les més elevades a Europa, per damunt de la de França (4,9 gha/h.), Portugal (4,4 gha/h.) i Catalunya (3,9 gha/h.), i per sota de la d'Espanya (5,7 gha/h.). Els països amb les petjades ecològiques més elevades del món són els Estats Units d'Amèrica i Kuwait (9,4 gha/h.) i els Emirats Àrabs Units (9,5 gha/h.).

Aquest indicador permet obtenir una dada comparable mundialment. No obstant, la metodologia de la petjada ecològica molts cops no s'adapta a les particularitats de cada regió o país, i el cas dels microestats com Andorra és certament singular. Amb l'objectiu d'ajustar el càlcul a les especificitats andorranes s'ha revisat la metodologia emprada per adaptar-la a la realitat pròpia.

Es destaquen tres modificacions: la introducció de la capacitat d'absorció de CO² dels boscos d'Andorra, la modificació de l'àrea necessària per a la conservació de la biodiversitat i la discriminació del consum de carburants dels vehicles del transport a fora d'Andorra.

Primerament, s'ha considerat que els boscos d'Andorra són una font d'absorció de CO² i a partir de les diferents formacions arbòries se'n ha comptabilitzat la seva capacitat per a absorbir-lo. Segon, s'ha augmentat al 40% la proporció necessària per a la conservació de la biodiversitat, a partir dels millors estudis disponibles. Finalment, a partir de dades del Departament de Medi Ambient, s'ha considerat que només al voltant d'un quart dels carburants de la locomoció importats són consumits pel transport al país, la resta es consumeix a fora.

Aplicant aquestes tres modificacions al càlcul, la Petjada ecològica d'Andorra passa a ser de 4,59 hectàrees per habitant el 2008 i a ser de 4,15 hectàrees per habitant el 2004. Així mateix, la capacitat bioproductiva s'eleva a 0,12 hectàrees per habitant el 2008 i el 2004.

Malgrat l'ajustament de la metodologia a l'especificitat andorrana el resultat de la petjada ecològica obtingut canvia poc, i confirma la insostenibilitat general, així com la tendència insostenible que ha seguit el model de desenvolupament andorrà, com a mínim des de 2004.

ADN voldria que aquest indicador s'entengués no sols com una denúncia sinó, sobretot, com una oportunitat d'innovació, un repte engrescador, una aventura creativa, una alternativa política. I també, naturalment, una via de futur.

Dos exemples: Si Andorra reduís un 50% el consum de carn i peix importats, tot mantenint el consum de carn local, a més de millorar la seva salut aconseguiria reduir quasi un 13% la petjada ecològica. O també, si assolís els potencials d'estalvi energètic establerts per la Comissió Europea (-27% residencial, -30% terciari i -26% transport) aconseguiria reduir un 10,5% la petjada ecològica del país.

Escau recordar que segons l'enquesta sobre els valors de la societat andorrana realitzada pel Centre Recerca Sociològica el 2005-06, el 83% dels andorrans considera prioritària la protecció del medi ambient per davant del creixement econòmic, mentre que el 70% considera que l'ajut internacional (2,4€/persona/any) és massa baixa. La societat andorrana està disposada, doncs, a recolzar canvis que redueixin la petjada ecològica. Hi estaran també els nostres governs?

